

PLAN DE IGUALDADE

C.R.A.de NARÓN

REVISIÓN Nº :
DATA:

DATA APROBACIÓN POLO CONSELLO ESCOLAR: DECEMBRO de 2019

DATA 1ª REVISIÓN:

DATA 2ª REVISIÓN:

**Este documento intégrase no PEC e resulta coherente coas súas directrices.
Ten en conta propostas do claustro.
Foi elaborado polo equipo directivo e informado polo consello escolar.**

A concreción anual do mesmo incluírase na PXA.

1. INTRODUCCIÓN.	3
2. CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA AO CENTRO.	4
3. ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE DE XÉNERO,COA VIOLENCIA DE XÉNERO E COA LGBTIFOBI	8
4. OBXECTIVOS COEDUCATIVOS QUE SE ABORDAN NO PLAN	9
4.1. Promoción da igualdade de oportunidades entre homes e mulleres	
4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero	
4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectiviñsexual	
4.4. Prevención ,detección e intervención en casos de LGBTIfobia.	
5. MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN NOS SEGUINTEs ÁMBITOS	11
5.1. Organización do centro.	
5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes.	
5.3. Xestión dos espazos,dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeit inclusivo.	
5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar	
6.SEGUIMENTO E AVALIACIÓN.	12

ANEXOS

FICHAS DE OBSERVACIÓN

Aspecto 1 : Linguaxe sexista

Aspecto 2 : Distribución de espazos e tempos

Aspecto 3 :Análise de material didáctico

Aspecto 4 : Análise se situacións de violencia.

1. INTRODUCCIÓN.

A igualdade entre mulleres e homes constitúe un principio reitor das sociedades democráticas, e así se recolle en multitude de normas de ámbito internacional, estatal e autonómico.

Como ben dí o Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia, educar é proporcionar unha formación integral que lles permita a nenos e nenas, mozos e mozas unha formación plena e que axude a configurar a súa identidade, así como construír unha concepción da realidade que integre á súa vez o coñecemento e a súa valoración ética e moral. Coeducar implica educar sen diferenciar as mensaxes en función do sexo. A coeducación é un estilo educativo, un proceso de transformación social que apunta a unha convivencia entre os sexos afastada da opresión mútua e tendente a unha relación de xustiza e respecto e en interese dunha formación integral e unha efectiva igualdade de oportunidades entre homes e mulleres. A educación debe levarse a cabo dende unha perspectiva integral e de xénero, que contribúa a previr todo tipo de situacións de violencia.

O camiño para avanzar cara á igualdade é a educación. O respecto, a liberdade e a igualdade son tres dos piares básicos. Desde as escolas podemos ensinarlles aos nenos e ás nenas a ter unha visión do mundo e da sociedade libre de prexuízos e estereotipos.

Desde o noso CRA elaboramos este Plan para a Igualdade co fin de manter e mellorar o traballo realizado por todo o profesorado e Comunidade Educativa. Con anterioridade á instrucción de elaboración deste Plan de Igualdade no noso Centro xa realizabamos actividades dirixidas a todo o alumnado nas datas marcadas polo calendario oficial e fóra destas datas tamén, pois sendo o noso eixo fundamental a educación na igualdade e o noso obxectivo fundamental conseguir do alumnado ter unha visión do mundo e da sociedade libre de prexuízos e estereotipos, consideramos sempre necesario traballar neste senso todos e cada un dos días do ano, aínda que nunca o recollimos como un Plan de Traballo específico.

Este Plan é só un punto de partida para darlle forma a todo este traballo.

Dende o Concello de Narón empezárase a traballar en xaneiro nun proxecto para a realización dun Plan de igualdade mancomunado de todos os centros de ensino de Narón .

Serviranos para renovar , facer os axustes necesarios e actualizar o noso Plan coas aportación recibidas.

2. CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA E DE CENTRO

NORMATIVA ESTATAL

1. Constitución española de 1978
2. Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.
3. Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación (artigo 1)
4. Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes
Artigo 23. A educación para a igualdade de mulleres e homes
Artigo 24. Integración do principio de igualdade na política de educación
5. Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.

NORMATIVA AUTONÓMICA

1. Lei orgánica 6/1981, do 6 de abril, de estatuto de autonomía para Galicia
2. Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero
3. Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais de Galicia
Artigo 22. Inclusión da realidade LGTBI nos plans de estudos
Artigo 23. Actitudes.
Artigo 24. Formación do persoal docente
Artigo 25. Divulgación da realidade LGTBI entre as ANPA.
Artigo 26. Combater o acoso e favorecer a visibilidade.
4. Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
5. Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
Artigo 17. O currículo regulador do sistema educativo.
Artigo 18. Erradicación de prexuízos nos centros docentes.

NO PEC

A nivel de Obxectivos de Centro, no noso PEC xa aparecían e aparecen os seguintes obxectivos:

A nivel de alumnado:

- Crear nas aulas e nas actividades conxuntas un clima de respecto e confianza onde o alumnado se sinta totalmente seguro e respectado.
- Lograr que o centro sexa un lugar agradable no que os alumnos e alumnas se sintan queridos e necesarios.

- Dar a coñecer a súa realidade máis próxima e tamén outras moi diferentes ó que coñecen.

A nivel de profesorado:

- Conseguir que todo o profesorado que forme parte do centro de forma provisional ou definitiva asuma as sinais de identidade aquí presentadas e forme parte activamente de tódolos proxectos e actividades desenvoltas polo centro.
- Realizar os esforzos necesarios para adaptar as programacións ás necesidades dos noso alumnos/as.
- Colaborar cos profesionais externos que brinden o apoio e recursos necesarios nun momento dado (p.ex. Departamentos de Orientación do centro ao que estamos adscrito)
- Incluír ás familias do alumnado dentro do proceso educativo diario, non só informando de todo o que sucede nas escolas, senón facéndoos partícipes da programación de aula.
- Potenciar o réxime de coeducación de xeito que se evite calquera discriminación.

A nivel de pais/nais:

- Transmitir confianza plena no centro.
- Informar continuamente de todos os procesos educativos e proxectos que se levan a cabo no centro.
- Intentar que á hora de tomar decisións importantes sexan tidos en consideración, se sintan informados e con opción de participar.
- Conseguir que os pais e nais sexan un membro máis da comunidade escolar.
- Artellar os procedementos axeitados para que contén coa información suficiente en relación coas actividades docentes e rendemento académico do alumnado.
- Potenciar a estreita colaboración coa ANPA e establecer liñas de actuación conxunta.

A nivel de Equipo directivo:

- Tomar as decisións máis equilibradas e xustas posibles para toda a comunidade educativa.
- Informar a tódolos membros da comunidade educativa en relación ás tomas de decisións adoptadas.
- Buscar as canles necesarias para defender os puntos de vista dos alumnos/as, pais e nais e dos órganos de participación e representación.
- Servir de canle de comunicación e información entre a administración e o centro en ámbolos dous sentidos.
- Estar actualizado e en constante formación.

Potenciaremos que o alumnado experimente e interaccione co medio e todos os seus elementos, que adquiran a capacidade de analizar as súas relacións, observación do contorno e incorporen progresivamente as pautas adecuadas de comportamento, disposición para compartir e para resolver conflitos mediante o diálogo atendendo especialmente a relación entre nenos e nenas.

Os Mestres e mestras deste centro deberán:

- Coñecer as características persoais de cada alumno e alumna a través da análise do seu expediente persoal e doutros instrumentos válidos para conseguir ese coñecemento.
- Coñecer os aspectos da situación familiar que repercuten no rendemento académico de cada alumno e alumna.
- Efectuar un seguimento global dos procesos de ensino-aprendizaxe dos alumnos/as para detectar dificultades e necesidades especiais, co obxecto de buscar as respostas educativas adecuadas e solicitar os oportunos asesoramentos e apoios:
  - Facilitar a integración do alumnado no grupo e fomentar a súa participación nas actividades do centro.
  - Informar ao equipo de profesores e profesoras do grupo de alumnos e alumnas das súas características, especialmente naqueles casos que presenten problemas específicos.
  - Orientar as demandas e inquiredanzas dos alumnos e alumnas e mediar ante o resto do profesorado, alumnado e equipo directivo nos problemas que se presenten.
- Facilitar a cooperación educativa entre o profesorado e os pais e nais do alumnado:
  - Fomentar a colaboración das familias nas actividades de apoio á aprendizaxe e orientación dos seus fillos/as.

NO PLAN DE CONVIVENCIA

OBXECTIVO *Facilitar a integración do alumnado no seu grupo e no conxunto da dinámica do colexio*

ACCIÓNS CO ALUMNADO *Favorecer no alumnado o coñecemento e aceptación de si mesmo. Promover e desenvolver actividades que fomenten a convivencia, a integración e a participación do alumnado na vida do centro.*

ACCIÓNS COAS FAMILIAS *Coordinar charlas sobre temas formativos ou informativos de interés xeral ás familias: coeducación, hábitos hixénicos, alimentarios, de estudo, etc.*

NAS NORMAS DE ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO DO CENTRO

Nas normas de convivencia

1. O respecto a un mesmo, aos compañeiros, mestras/es, persoas en xeral, elementos materiais do centro e calquera elemento ou patrimonio do mesmo, coma factor esencial da convivencia.
2. A non tolerancia a ningún tipo de discriminación por razón de raza, sexo, condición natural e/ou económica,... Concebindo coma único tipo de discriminación tolerable a discriminación positiva cara calquera persoa que, pola súa situación, poida estar desfavorecida.
3. A violencia en xeral, verbal, psicolóxica, social... non será tolerada nin permitida na escola.

Nos deberes do profesorado

- a) Respetar e facer respetar as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais de todos os membros da comunidade educativa.
- b) Colaborar activamente na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.

Nos dereitos do alumnado:

- a) A recibir unha formación integral e coeducativa que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade nun ambiente educativo de convivencia, liberdade e respecto mutuo.
- b) A que se respecten a súa identidade, integridade e dignidade persoais.
- b) Á protección integral contra toda agresión física ou moral, e en particular contra as situacións de acoso escolar.

3. ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE DE XÉNERO, COA VIOLENCIA DE XÉNERO E COA LGBTIFOBIA.

O noso centro ten como eixo vertebrador do seu funcionamento a educación por e para a igualdade. Sendo realistas e traballando con nenos e nenas de tan curta idade non se plantexan nas escolas situacións de violencia de xénero, conflitos, discriminacións por raza, sexo... todo o contrario. A idade do noso alumnado permítenos darnos conta día a día que a idades tan tempranas non teñen interiorizado ningún tipo de diferenza aínda por ningún tipo de motivo entre os seus compañeiros/as.

Esta é a nosa fortaleza, o noso único fin será manter esta situación, desenvolver capacidades nos nenos e nenas para que esta igualdade e capacidade que teñen de xeito natural non a perdan nunca e darlles estratexias e reforzos para que se manteña e ser capaces de identificar situación externas a eles e poder buscar solución dun xeito adecuado á mesma.

Para poder facer unha análise significativa da situación real do centro precisaríamos dunha serie de instrumentos medibles que nos permitisen extraer unhas conclusións, algúns deles aparecen no Anexo . Nembragantes neste apartado teremos en conta a observación directa do alumnado nos periodos lectivos e lúdicos, as entrevistas e conclusións dos/das titores/as neste sentido, os estadillos de participación das familias, o grado de representación do profesorado, os rexistros de condutas contrarias á convivencia e o uso dos espazos escolares e extraescolares.

DEBILIDADES

- Aínda que a participación dun membro ou outro nas reunións individuais coa titora ven determinada polo traballo e posibilidade que ten cada persoa de poder conciliar a súa vida familiar, a medida que avanza en idade apréciase maior participación feminina nestas reunións.
- No tocante á representación de profesorado nos distintos órganos de decisión, comentar que só temos dous mestres no centro, as 18 restantes son mestras polo que conseguir unha equidade de xénero no noso caso é imposible.
- Na escola do Val predominio nos nenos do fútbol como xogo estrela no tempo de lecer.
- Non hai paridade na porcentaxe neno-nenas. Ao seren dunha liña os grupos

FORTALEZAS

- Equilibrio nas distintas comisións e dinamizacións (coordinacións e responsabilidades)
- Escasa incidencia de conflictividade escolar.
- Reparto e uso compartido dos espazos lúdicos.
- O profesorado procura o uso dunha linguaxe non sexista e inclusiva (no día a día da aula e na cartelería)
- Participación en actos e celebracións relacionados coa igualdade.
- Traballo a nivel de aula fomentando actitudes de respecto e dando visibilidade ao traballo de homes e mulleres en todos os ámbitos.

4.OBXECTIVOS COEDUCATIVOS DESENVOLVIDOS A TRAVÉS DO PLAN

Os nosos principios orientadores e obxectivos en relación á igualdade deben incluír desde o uso da linguaxe con perspectiva de xénero nos documentos do centro ata o desenvolvemento de acción de prevención e erradicación da violencia de xénero.

A) Principios orientadores:

- Igualdade entre homes e mulleres.
- Non discriminación de ninguna opción.
- Respeto polos dereitos, deberes e liberdades de mulleres e homes.
- Transversalidade na educación.
- Educar na diversidade.
- Participación.
- Corresponsabilidade.
- Uso de materiais non sexistas.
- Resolución pacífica de conflitos.

4.1.Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

- Garantir a incorporación e a perspectiva de xénero e igualdade de oportunidades a través dos documentos organizativos do centro

- Fomentar a elaboración, elección e uso de materiais didácticos inclusivos, que non presenten linguaxe, contido, e/ou imaxes sexistas propoñendo alternativas cando se detecten elementos deste tipo.
- Promover a participación e implicación das familias no traballo coeducativo.
- Dar visibilidade ás boas prácticas coeducativas en materia de igualdade
- Participación de distintos axentes sociais que permitan visibilizar a diversidade
- Visibilizar e eliminar os estereotipos da sociedade en canto a roles profesionais de xénero

4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.

- Realizar actividades de sensibilización, información, formación e intervención ao respecto.
- Facilitar orientacións para a comunidade educativa que permitan a detección precoz daquelas condutas relacionadas coa violencia de xénero.
- Correlación con outros programas, proxectos e plans de centro en relación coa diversidade e convivencia.
- Aplicar o Procedemento corrector de condutas contrarias ás normas de convivencia adaptado ás Leis 39/2015 e 40/2015

4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.

- Establecer contextos de socialización que permitan o coñecemento e a convivencia.
- Participación de distintos axentes sociais que permitan visibilizar a diversidade afectivo-sexual.

4.4. Prevención, detección e intervención en casos de lgbtifobia.

- Realizar actividades de sensibilización, información, formación e intervención para toda a comunidade educativa.
- Facilitar orientacións para a comunidade educativa que permitan a detección precoz daquelas condutas de LGTBIfobia

- Correlación con outros programas, proxectos e plans de centro en relación co LGBTI.
- Aplicar o protocolo educativo para garantir a igualdade, a non discriminación e a liberdade de identidade de xénero.

5.MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN

5.1.Organización de centro

- Favorecer a representación equitativa e proporcionada de homes e mulleres nos órganos de decisión e representación (órganos colexiados, órganos non colexiados, coordinacións, dinamizacións etc.)
- Dar visibilidade á persoa responsable de Igualdade no Consello Escolar
- Difundir o Plan de Igualdade entre a comunidade educativa
- Promover e impulsar a formación do profesorado, do alumnado e das familias en materia de igualdade.
- Empregar unha linguaxe inclusiva, non sexista e igualitaria nas distintas tarefas do centro.
- Colaborar e solicitar apoio por parte doutras entidades en materia de actividades coeducativas , fundamentalmente Concello de Narón.
- Concretar e organizar actividades arredor das seguintes datas:
  - 25 de novembro: día internacional da non violencia
  - 8 de marzo: día internacional da muller
- Revisar e actualizar o material didáctico de primaria con perspectiva de xénero

5.2.Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e os saberes.

- Realizar as programacións didácticas desde unha perspectiva de xénero, incluíndo ás mulleres relevantes nos distintos ámbitos do saber.
- Realizar actividades de sensibilización na aula.
- Realizar actividades de información e sensibilización en colaboración coas familias.
- Realizar lecturas e recomendacións dende a biblioteca escolar para eliminar estes estereotipos.
- Renovación paulatina de contos da biblioteca dende esta perspectiva.

- Á hora de escoller e renovar os libros de texto de primaria e material curricular impreso , revisalos para evitar que conteñan estereotipos sexistas e/ou con escasos exemplos de diversidade.

5.3.Xestión dos espazos ,dos recursos e das oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.

- Promover lecturas coeducativas a través da biblioteca escolar.
- Fomentar o xogo popular como elemento dinamizador de roles non sexistas.
- Fomentar o xogo simbólico en infantil,con turnos rotatorios en todos os recunchos , cociña, taller de carpinteiro, perruquería,médico, construcións coidando a non perpetuación de roles sexistas

5.4.Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.

- Promover a corresponsabilidade na realización de tarefas.
- Fomentar formas de estar e convivir baseadas no respecto, o diálogo e o coidado, como xeito de traballar dende infantil na prevención de situacións de violencia.
- Promover actividades de titor/a-titorizado/a onde o respecto e a convivencia sexa un eixe fundamental.
- Promover metodoloxías activas participativas e cooperativas.

6.SEGUIMENTO E AVALIACIÓN

Para determinar o bo funcionamento dun plan precisamos dunha serie de indicadores que nos permitan determinar a idoneidade das medidas postas en práctica ou aquelas propostas de mellora de cara os seguintes cursos.

MEDIDAS DE ACTUACIÓN	INDICADORES
Favorecer a representación equitativa de homes e mulleres nos órganos de decisión e representación (órganos colexiados, órganos non colexiados, coordinacións, dinamizacións etc.)	Porcentaxe de representación Mulleres % Homes %
Nomear unha persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar	Nomeada Sí Non

Difundir o Plan de Igualdade entre a comunidade educativa	Difundido SÍ Non A que membros da comunidade educativa: - - -
Promover e impulsar a formación do profesorado, do alumnado e as familias en materia de igualdade	Número de accións realizadas: Nº de profesorado participante: Nº de alumnado participante: Nº de familias participantes:
Empregar unha linguaxe inclusiva, non sexista e igualitaria nas distintas tarefas do centro	Conseguido SÍ Non
Colaborar e solicitar o apoio por parte doutras entidades en materia de actividades coeducativas	Solicitada SÍ Non Entidades participantes: -
Concretar e organizar actividades arredor das seguintes datas: 25 de novembro- Día Internacional da non violencia 8 de marzo- Día internacional da muller	Conseguido SÍ Non
Revisar e actualizar o material didáctico con perspectiva de xénero	Nº de materias revisadas:
Revisar as programacións didácticas desde unha perspectiva de xénero, incluíndo a mulleres relevantes nos distintos ámbitos do saber	Nº de programacións revisadas:
Realizar actividades de sensibilización na aula	Nº de actividades: Grupos implicados:
Realizar actividades de información e sensibilización en colaboración coas familias	Nº de actividades: Nº familias implicadas:
Realizar lecturas e recomendacións dende a biblioteca escolar para eliminar estereotipos	Nº de libros e títulos sobre a temática:
Renovar material bibliográfico	Nº de libros
Promover a corresponsabilidade na realización de tarefas	
Promover actividades de titor/a-titorizado/a onde o respecto e a convivencia sexa un eixe fundamental	Actividades realizadas:
Promover metodoloxías activas participativas e cooperativas	Actividades realizadas :

ANEXOS

FICHAS DE OBSERVACIÓN DESENVOLVIDAS A PARTIRES DA PROPOSTA METODOLÓXICA SOBRE COEDUCACIÓN “PLURAL ES “ DO MEC

(Iranse desenvolvendo e actualizando paulatinamente) UTILIZAREMOS COMO AXUDA PARA REFLEXIÓN SOBRE E NA PRÁCTICA DOCENTE PARA A MELLORA DA MESMA

ASPECTO 1 : LINGUAXE SEXISTA

FICHAS DE OBSERVACIÓN DA LINGUAXE ESCRITA

1. CARTELERÍA

Data da observación :			
	MASCULINO	MASCULINO E FEMININO	NEUTRO
Dirección			
Sá de profesorado			
Aulas/ outros espazos			

2. NOTAS QUE SE ENVÍAN

Data da observación :			
	MASCULINO	MASCULINO E FEMININO	NEUTRO
Do equipo directivo			
Das titoras			
Da anpa			
Boletíns de notas			

3. ACTAS

Data da observación :			
	MASCULINO	MASCULINO E FEMININO	NEUTRO
Do Consello Escolar e Claustro			
Da CCP			
Dos ciclos e DO			

4. DOCUMENTOS DO CENTRO

Data da observación :			
	MASCULINO	MASCULINO E FEMININO	NEUTRO
PEC			
NOF			
PLAN DE CONVIVENCIA			
PXAD			
P. LINGÜÍSTICO			
PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS			

FICHA DA OBSERVACIÓN DA LINGUAXE ORAL

Para a recollida desta información sería preciso a autograbación grabación da clase mediante soporte audiovisual . A seguinte ficha podería axudar a anotar as características da nosa linguaxe para a reflexión sobre a mesma.

FICHA DA OBSERVACIÓN DA LINGUAXE ORAL		
CLASE .		
NOME DA PERSOA QUE IMPARTE A CLASE :		
NIVEL :		
DATA :		
	NENAS	NENOS
Número de palabras dirixidas a ...		
Observacións dirixidas a...		
Expresións estereotipadas... (rexistrar cales)		
Expresións de estímulo... (rexistrar cales)		
Amonestacións		
Alabanzas		
Modelos de conduta		
Pide colaboración		
Da consellos		
Uso de aumentativos		
Uso de diminutivos		

ASPECTO 2 : DISTRIBUCIÓN DOS ESPAZOS E TEMPOS

FICHA DE OBSERVACIÓN DE PATIO . DEDICACIÓN DO TEMPO						
Nome da persoa que realiza a observación :						
Tempo observado :						
Data da observación :						
XOGO,DEPORTE OU ACTIVIDADE REALIZADA	Nº DE PERSOAS QUE ORGANIZAN			Nº DE PERSOAS QUE PARTICIPAN		
	H	M	TOTAL	H	M	TOTAL
Deporte ...(Especificar)						
Xogo...(Especificar)						
Actividade pasiva (especificar : estar sentado/a, cartas, ...						

FICHA DE OBSERVACIÓN DE PATIO . DEDICACIÓN DO ESPAZO						
Nome da persoa que realiza a observación :						
Tempo observado :						
Data da observación :						
TIPO DE ZONA	Nº DE PERSOAS A OCUPAN AO PRINCIPIO DA OBSERVACIÓN			Nº DE PERSOAS QUE A OCUPAN AO FINLA DA OBSERVACIÓN		
	H	M	TOTAL	H	M	TOTAL
Centro do patio						
Zona periférica 1 (especificar)						
Zona periférica 2 (especificar)						
Outras zonas (especificar)						

ASPECTO 3 : ANÁLISE DE MATERIAL DIDÁCTICO E CONTOS

FICHA DE OBSERVACIÓN DE MATERIAL DIDÁCTICO/ CONTOS . ACTIVIDADES REPRESENTADAS
Título do libro/ material :
Autor/a:
Editorial :
Asignatura :
Curso :
Nome da persoa que realiza a observación :
Data :

Páxinas observadas :									
Rexistre o número de personaxes que aparecen relacionados con as actividades sinaladas									
ACTIVIDADES REPRESENTADAS	CONTIDO		IMAXES		TOTAL			%	
	H	M	H	M	H	M	TOTAL	H	M
Culinarias									
De Estudo									
Científica									
Deportivas									
Aventura									
Atención E Coidado									
Laborais/ profesionais									
Liderazgo público									
Domésticas									
Posesión e uso da tecnoloxía									
Act.socialmente negativa									
Actividade física									
Actividade creativa									
Necesidades humanas (durmir, comer...)									
Afectivas									
Ocio									
Protagonismo									
Interrelacións(falar, relacionarse,etc)									
Imaxe física ,persoal									
Outras (Especificar									

FICHA DE OBSERVACIÓN DE MATERIAL DIDÁCTICO / CONTOS. ACTITUDES ASUMIDAS
Título do libro/ material :
Autor/a:

Editorial :									
Asignatura :									
Curso :									
Nome da persoa que realiza a observación :									
Data :									
Páxinas observadas :									
Rexistre o número de personaxes que aparecen relacionados con as actividades sinaladas									
ACTITUDES ASUMIDAS	CONTIDO		IMAXES		TOTAL			%	
	H	M	H	M	H	M	TOTAL	H	M
Autoridade									
Valentía									
Osadia									
Solidaridade									
Iniciativa									
Obediencia									
Tenrura									
Agresividade									
Timidez									
Medo									
Protagonismo									
Coidado/axuda									
Importancia ao físico									
Satisfacción									
Outras (especificar)									

FICHA DE OBSERVACIÓN DE MATERIAL DIDÁCTICO / CONTOS. ROLES REPRESENTADOS									
Título do libro/ material :									
Autor/a:									
Editorial :									
Asignatura :									
Curso :									
Nome da persoa que realiza a observación :									
Data :									
Páxinas observadas :									
Rexistre o número de personaxes que aparecen relacionados con as actividades sinaladas									
ACTITUDES ASUMIDAS	CONTIDO		IMAXES		TOTAL			%	
	H	M	H	M	H	M	TOTAL	H	M
PRODUCTIVO (PROFESIONAL / LABORAL									

REPRODUCTIVO E COIDADOS									
INTERRELACIÓN SOCIAL									
OCIO									
Satisfacción									
Outras (especificar)									

FICHA DE OBSERVACIÓN DE MATERIAL DIDÁCTICO / CONTOS. ROLES REPRESENTADOS									
Título do libro/ material :									
Autor/a:									
Editorial :									
Asignatura :									
Curso :									
Nome da persoa que realiza a observación :									
Data :									
Páxinas observadas :									
Rexistre o número de personaxes que aparecen relacionados con as actividades sinaladas									
ACTITUDES ASUMIDAS	CONTIDO		IMAXES		TOTAL			%	
	H	M	H	M	H	M	TOTAL	H	M
PRODUCTIVO (PROFESIONAL / LABORAL									
REPRODUCTIVO E COIDADOS									
INTERRELACIÓN SOCIAL									
OCIO									

FICHA DE OBSERVACIÓN DE MATERIAL DIDÁCTICO / CONTOS. LINGUAXE						
Título do libro/ material :						
Autor/a:						
Editorial :						
Asignatura :						
Curso :						
Nome da persoa que realiza a observación :						
Data :						
Páxinas observadas :						
Rexistre o número de veces que se fai o uso do seguinte tipo de linguaxe						
MASCULINO	MASCULINO E FEMININO	NEUTRO	TOTAL	%MASCULINO	% MASCULINO E FEMININO	% NEUTRO

ASPECTO 5 : PROBLEMAS DE CONVIVENCIA

FICHA DE OBSERVACIÓN E ANÁLISE DE SITUACIÓNS DE VIOLENCIA DE XÉNERO

As seguintes fichas spódense usar , ben para observar de maneira específica en determinado lugar durante un tempo acotado previamente ou ben para ir apuntando en aqueles casos onde se detecten agresións verbais por casualidade, á hora do patio, etc

FICHA DE OBSERVACIÓN DE AGRESIÓNS VERBAIS					
Lugar observado : (patio ,escaleiras,aula...)					
Persoa que realiza a observación :					
Data da observación :					
Outros datos relevantes sobre a observación :					
OBSERVAR INSULTOS (facer rexistro)	NENOS- NENAS	NENAS- NENOS	NENOS- NENOS	NENAS- NENAS	TOTAL
AO CORPO (estás como unha vaca)					
Á INTELIXENCIA (es un burro)					
SEXUAIS: (por exemplo marica,puta...)					
Á familia (por exemplo ,fillo da gra ..)					

Racistas					
Outros					
OBSERVAR DESPREZOS (facer rexistro)	NENOS- NENAS	NENAS- NENOS	NENOS- NENOS	NENAS- NENAS	TOTAL
Burlas (risas, comentarios)					
Desvaloración					
Rexeitamento ás persoas					
OBSERVAR AMEAZAS (facer rexistro)	NENOS- NENAS	NENAS- NENOS	NENOS- NENOS	NENAS- NENAS	TOTAL
Ao corpo					
Sexuais					
Outras					

FICHA DE OBSERVACIÓN DE AGRESIÓNS ESCRITAS

FICHA DE OBSERVACIÓN DE AGRESIÓNS VERBAIS					
Lugar observado : (patio ,escaleiras,aula...)					
Persoa que realiza a observación :					
Data da observación :					
Outros datos relevantes sobre a observación :					
OBSERVAR INSULTOS (facer rexistro)	NENOS- NENAS	NENAS- NENOS	NENOS- NENOS	NENAS- NENAS	TOTAL
AO CORPO (estás como unha vaca)					
Á INTELIXENCIA (es un burro)					
SEXUAIS: (por exemplo marica,puta...)					
Á familia (por exemplo ,fillo da gra ..)					
Racistas					
Outros					
OBSERVAR DESPREZOS (facer rexistro)	NENOS- NENAS	NENAS- NENOS	NENOS- NENOS	NENAS- NENAS	TOTAL
Burlas (risas, comentarios)					
Desvaloración					
Rexeitamento ás persoas					
OBSERVAR AMEAZAS (facer rexistro)	NENOS- NENAS	NENAS- NENOS	NENOS- NENOS	NENAS- NENAS	TOTAL
Ao corpo					

Sexuais					
Outras					

FICHA DE OBSERVACIÓN DE AGRESIÓNS FÍSICAS					
Lugar observado : (patio ,escaleiras,aula...)					
Persoa que realiza a observación :					
Data da observación :					
Outros datos relevantes sobre a observación :					
OBSERVAR AGRESIÓNS FÍSICAS (facer rexistro)	NENOS-NENAS	NENAS-NENOS	NENOS-NENOS	NENAS-NENAS	TOTAL
AO CORPO					
A PERTENZAS					

FICHA DE OBSERVACIÓN DE AGRESIÓNS ESCRITAS					
Lugar observado : (patio ,escaleiras,aula...)					
Persoa que realiza a observación :					
Data da observación :					
Outros datos relevantes sobre a observación :					
OBSERVAR AGRESIÓNS ESCRITAS (facer rexistro)	NENOS-NENAS	NENAS-NENOS	NENOS-NENOS	NENAS-NENAS	TOTAL
GRAFITIS / MENSAXES					
CARTAS / MAILS					
DEBUXOS					
MÓBIL					
REDES SOCIAIS ?					